

העולם הזה

דו"ח מעל סיבון אוניית השידור

של אי"בי נתן

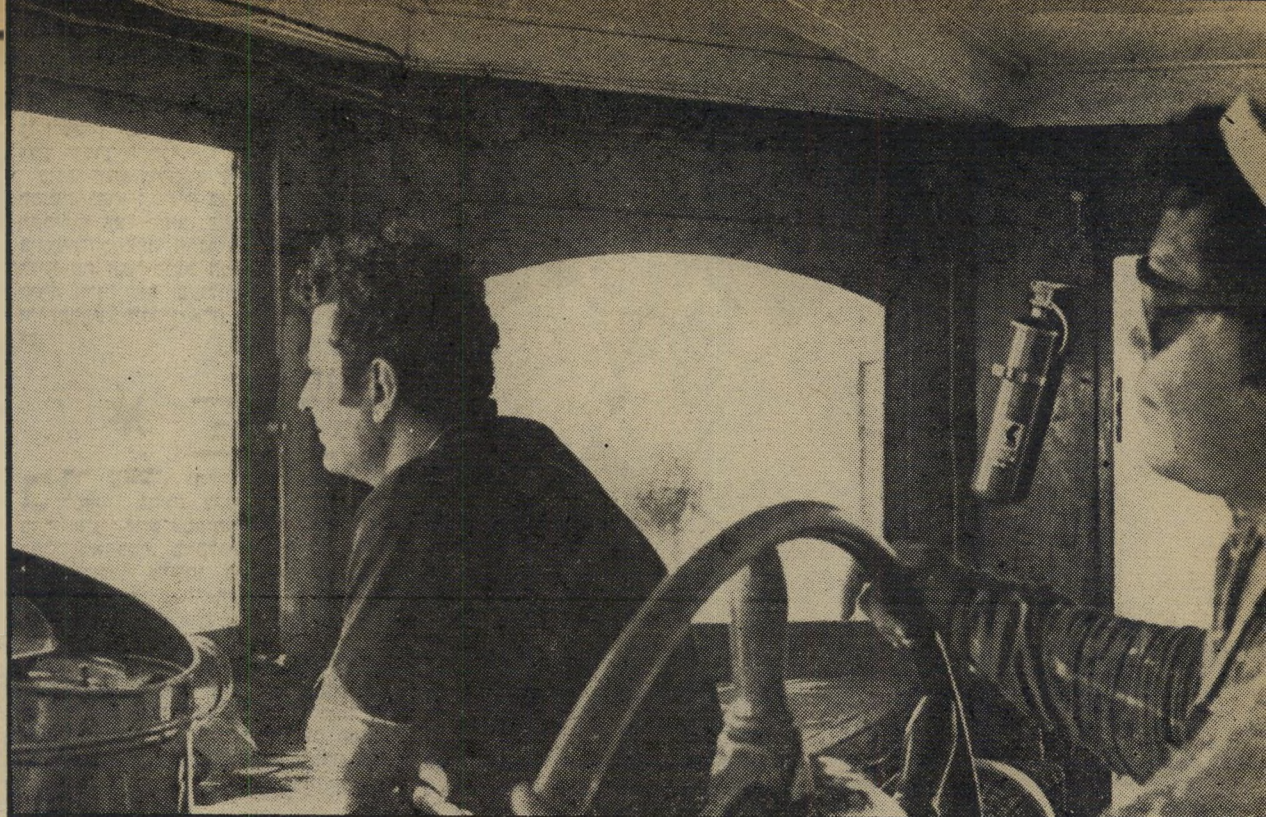
הפידאטים

של השלום

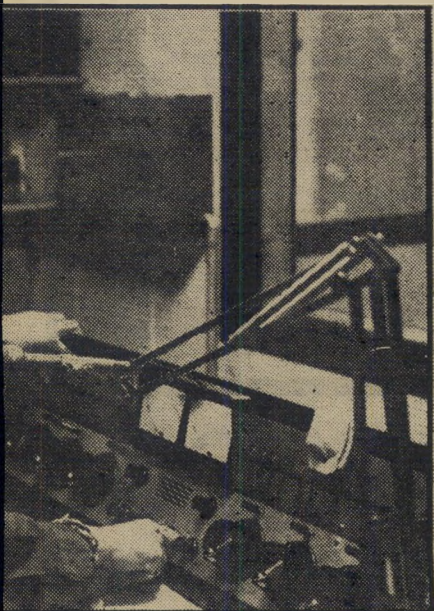
הגבר לבוש השחורים התיישב לבדו ליד ה- העגול בחדר האטום. ביד רועדת מעט התקן המיקרוסופון שעל השולחן לפניו, לגם בהתרגשות לגימות מספל קפה מהביל שלידו, כשעיניו עזרו אחר מחוג השניות הגדול בשעון שממולו. אור נדלק בחדר. "אתה באוויר!" סימן לו מעבר הזכוכית צעיר בעל שיער ארוך וגולש, שהפעיל זה את מכשיר ההקלטה.

מלב ים, במרחק של כ-12 מייל ימיים (כ-22 מטר) מחופי ישראל, מול נמל אשדוד, החלה א- שידור גבוהה, המתנססת כתורן מעל גביה הקטנה, לשלוח גלי רדיו לעבר החוף. "תנו

של השלום — כך מכנים אנשי צוות אוניית השלום את עצמם, "אבל אין לנו נשק, מלבד רעיון השלום." אייבי נתן, שעם התחלת שידור האוניה הגשים חלום בן 5 שנים, נראה בתמונה משקיף לים.

הפיראטים

הדיסק ג'וקי מניש התקליטים מעל אונייתו של א- כמגיש תקליטים בבי.בי.סי. הבריטי, בטלוויזיה רדיו פיראטיות. הוא נראה בתמונה באולפן השידור

השלום הזה מבקר

ראשון על סיפון

אוניית השלום

של אייבי נתן

חבורה שכזאת

צמד המכונאים המשימים את ספינת השלום הם שני צרפתים מיקצועיים: אוג'ן טיבי, בן ה-23 וברנארד לה'ספילט, מהנדס מכונות ראשי, שהצטרף לצוות יום אחד לאחר שובו מאפריקה.

בלי לאום

מצהיר על עצ- מו רוג'ר בישוף (משמאל) יליד ניו ג'רסי שהיה דייג במו- קו. ז'אן מרי (למעלה) טבח צרפתי באוניה.

העליה לראג

אוניית השלום של אייבי נתן, העור- גנת במרחק של כ-25 קילומטר מ- החוף הישראלי, הפכה תוך ימים ספורים מיום שהחלו שידורי תחנת הרדיו שלה למוקד משיכה לצוותות של עיתונאים וצלמי טלוויזיה.

העולים אליה לרגל במ- צוות האוניה (משמאל) עים אליהם ללב היס- ראל, בספינות דיג ט

ההשקפה שלום

ברגע זה ממש, ברבבות בתים בישראל, כווננו מכשירי הרדיו אל תחנת השידור שמאז סוף השבוע שעבר אימה לכבוש את גלי האתר של ישראל — תחנת הרדיו הפרטית של "טייס השלום", שהפך ל"ספן השלום" — אייבי נתן.

מרגע בו הגיע אל מול חופי ישראל ביום החמישי שעבר, ושידוריו החלו נק' לטים במכשירי הרדיו בארץ ובמדינות הרבות, הפכה תחנתו של אייבי ללהיט הרדיופוני של ישראל. למרות ששידורו בעיקר רק מוסיקת פופ ואת דבריו ה' מאולתרים והנרגשים של אייבי עצמו, שישב לבדו באולפן הקטן שבנה במו ידיו באוניית השידור שלו, היה משהו כובש, מרתק ומלהיב דמיון בעצם חדירתו ה' רדיופנית של מי שהיה עד לפני מספר שנים בעל מיוזלת קליפורניה בלב תל אביב, לכל בית בישראל. הוא לא יכול היה להתחרות בתחנות השידור העשירות המבוססות, משופעות העובדים, הציוד והתקליטים של המרחב. אבל, עצם נור כחותו האישית בגלי האתר, הסיגנון והגוון האישי שהעניק לתחנתו, הצמידו רבבות בישראל במשך שעות ארוכות אל תחנת הרדיו שלו.

אלו היה נעשה סקר האזנה לרדיו ב' תחילת שבוע זה, היה מתברר לאנשי ש' דורי ישראל וגלי צה"ל, כי לפחות השבוע נטשו אותם מאזיניהם הנאמנים ביותר, (המשך בעמוד 22)

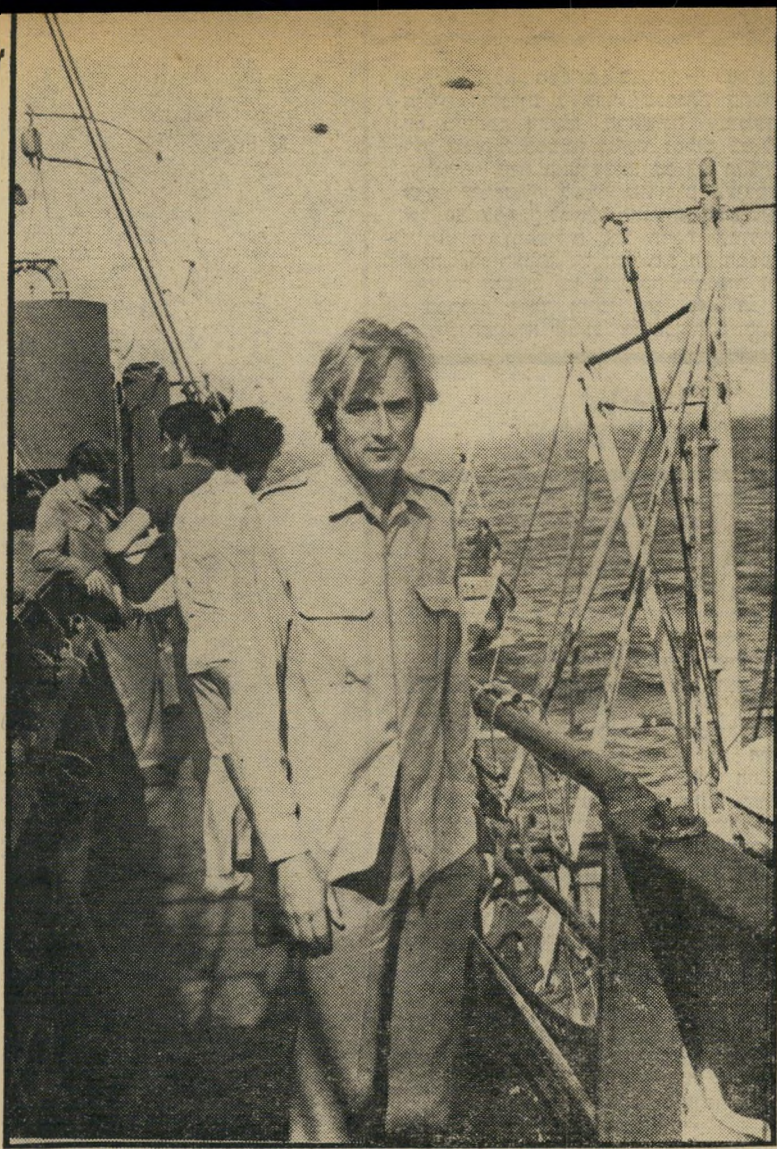
לשלום! תנו צ'אנס לשלום! הידהד אות התחנה באנגלית. והגבר בשחור קרא אל תוך המיקרופון: "כאן קול השלום!"

צונו של תחנת השידור קול השלום המשידות, הוא טוני סמית, בן ה'23, יליד לונדון, שעבד רטית באנגליה ובשורה ארוכה של תחנות ל האזניה, העוגנת מחוץ למים הטריטוריאליים.

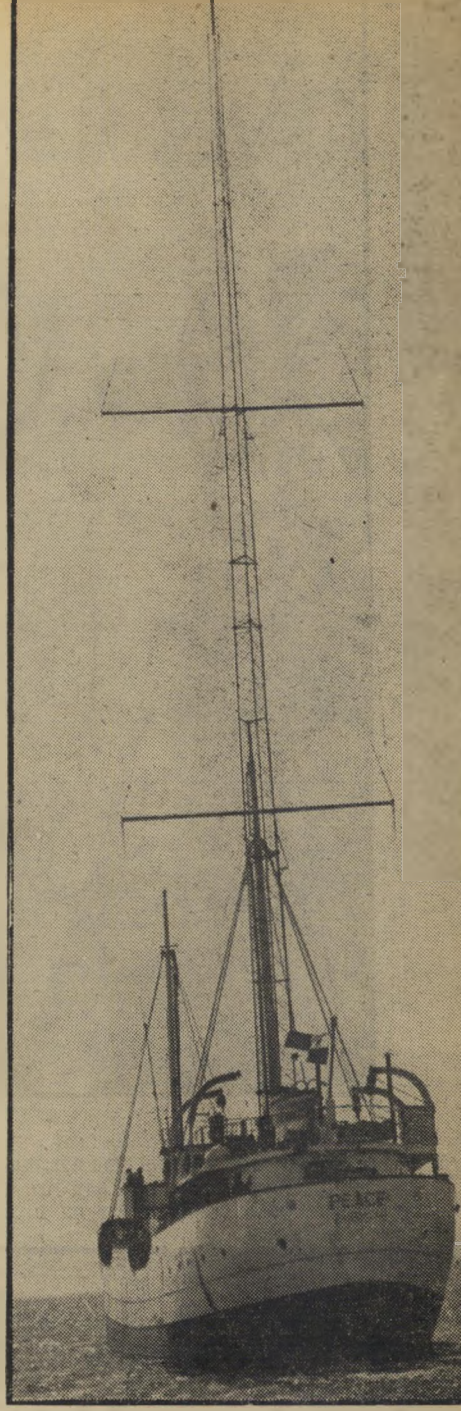
כלי השייט האפשריים. בתמונה נראים אנשי שהם מקבלים את פניהם של אורחים המגי' חוץ לתחום המים הטריטוריאליים של יש' רות. מחיר השייט אל האזניה: 1500 ל"י.

רבי החובל של אונית השלום, הוא הצרפתי פרנסואה בונזון, בן ה'50, ימאי מזה שלושים שנה וכמיספר הזה של שנים הוא משמש כקפטין באוניית סוחר. הוא נתקל באייבי ליד נמל מרסיי, כשאונייתו היתה במצוקה, והשיט לו עזרה, ועבר להשיט אותה אחרי שגייס את כל עובדי נמל מרסיי לשפצה.

על הסיפון ניצב טייס השלום שהפך לספן השלום, אייבי נתן (מימין) מתחת לאנסנת הראדאר של אונייתו. למעלה נראים ההגאי הפיליפיני, והקצין הראשון היוגוסלבי של האזניה.

האנטנה

הגבוהה של ארצות השלום, מאפשרת למשדרי תחנת הרדיו שעליה לשדר עד לטווח של 350 קילומטר ביום, וטווח כפול מזה בלילה. בלילות ניתן לראות את האור הכחול שבקצה האנטנה מהחוף הישראלי, מול נמל אשדוד.

(המשך מעמוד 22)

ורתקו להרפתקה הרדיופנית והאנושית יוצאת הדופן הזו הנקראת ארצות השלום. תחנת הרדיו הפיראטית שלנו משרדת בתדר 1540, קרא אייבי נתן אל תוך המיקרופון. "כן, גם אנחנו פיראטים! אבל אנחנו הפיראטים של הי שולם. אין לנו נשק מלבד ההיגיון וכוח השיכנוע שלנו..."

הדרך אל ספינת הרדיו הפיראטית של אייבי נתן אינה קלה. ארצות השלום, פנמי, נחשבת כטריטוריה זרה. זה גם מה שמקנה לה חסינות. לפי אחת מאמנות ג'נבה, לשדר שידורי רדיו מחוץ לתחום המים הטריטוריאליים של המדינות. משום כך, יציאה אל הארץ כמעט כיציאה למדינת זרה, והיא טעונה אישור של ממשלת הגבולות ושילטונות המכס. למרות זאת התנחלה השבוע תנועה ימית צפונית למדי בין ספינת השלום לבין ה- חוף הישראלי.

ספינות מישמר של חיל-הים, וספינות דיג עמוסות עיתונאים וצוותות-טלוויזיה זרים, הפליגו לעבר הספינה הקטנה, בת 200 הטון המיטלטלת על הגלים בים ה- פתוח מול החוף הישראלי, כדי לחזות באופן אנושי בלתי יאומן.

• תחום המים הטריטוריאליים של ישראל הוא 6 מייל ימיים. יש מדינות, במיוחד בדרום-אמריקה, שתחום המים הטריטוריאליים שלהם מגיע עד 200 מייל ימיים.

אלא שלא הספינה עצמה — ספינת חופים הולנדית לשעבר, שנבנתה בתקופת מלחמת העולם הראשונה ושימשה רוב שנותיה כספינה לניקוי נמלים בנמלי הולנד — היא האטרקציה. גם לא תחנת הרדיו המסוגלת לשדר שידורים בעוצמה של 50 אלף קילואט. האנשים המשיטים אוניה זו ומפעילים את תחנת השידור שלה, "הפיראטים של השלום", הם המספרים את סיפורה של הרפתקה רומנטית זו. במרכזם עומד אייבי נתן (48), הכוח המניע והמוציא לפועל של ספינת השלום.

המפציץ שהפך למטיף

אייבי, ילד פרס, שגדל ותחנך בבית-הספר ישיעי בהודו, הפך לטיס בחיל-האוויר המלכותי הבריטי בשלהי מלחמת העולם השנייה. כשהתנדב, בהיותו בן 17 בלבד, לחיל-האוויר ההודי. במילי-חמת העצמאות הגיע כמתנדב לישראל, שירת כמפציץ בחיל-האוויר הישראלי. כי הוא הטיס מטוסי הפצצה מדגם מוסקטו, השתתף אייבי בכמה מההפצצות המפורסמות ביותר של מלחמת-העצמאות. הטייל בין השאר פצצות על קהיר ודמשק. בתום המלחמה הצטרף לארצ"ל, היה במשך שנים רבות קברניט במטוסי החב"ר. כשעזב את ארצ"ל, הקים אייבי, בשיי תוף עם עוד כמה אנשי צוות אוויר את מיוזלת קליפורניה בפסג' דיונגוף במרכז תל-אביב. הפך אותה תוך זמן קצר למר-כז חיי הבוהמה של תל-אביב.

ב-1965 שינה אייבי לפתע את תדמיתו, ניסה להפוך לאישיות פוליטית. הוא רץ ברישמת יחיד בבחירות לכנסת השישית, כשהוא מבטיח לטוס לבדו לקהיר במטוס חד-מונעי שרכש לצורך זה, אם ייבחר כח"כ. הוא זכה אז ב-3000 קולות, לא נבחר, אולם הגשים את הבטחתו. טס ב-1966 לפורט-סעיד, עורר תהודה בינלאומית כשאחת מסוכנויות הידיעות מסרה בטעות כי הוא הופל ונהרג.

חודשיים אחרי מלחמת ששת-הימים טס שוב למצרים, הפעם מקפריסין, מתוך מטרה לנסות להיפגש עם ג'מאל עבד אל נאצר ולשכנע אותו לכרות שלום עם ישראל. כשחזר לארץ, נעצר, נישפט, וריי צה כעבור שנה חודש של מאסר בכלא מעשיהו על יציאה לארץ איויב.

רבים לעגו לו ולמבצעיו. כינו אותו דוק-קישוט, מוקיון, סירבו להשתחרר מתדמיתו הקודמת כנער-שעשועים וכבעל מיסעדה. אבל אייבי לא ויתר. הוא חיפש אחר דרך להוכיח כי הרפתקות השלום שלו אינן סתם מעשי-קונדס. אלא ג'סטות תעמולתיות שיש בהן למשוך תשומת-לב ולעורר אנשים לתמוך ברעיון השלום.

תחילה נרתם למיבצע בינלאומי להור שטת עזרה לילדי ביאפורה. אחר-כך, ב-מכירה פומבית מקרית באמסטרדם, רכש את ספינת החופים ההולנדית הקטנה, ב-מטרה מוצהרת להפוך אותה לאוניית-שיי דור פיראטית, שתשדר שידורי שלום לישראל ולמדינות ערב. אותה תקופה היה אייבי איש עשיר מאוד במושגים של ה-ארץ. היתה בבעלותו מסעדה משגשגת ב-מרכז תל-אביב, וגלריה לאמנות. אוסף הציורים המקוריים שלו היה אוסף בעל ערך רב. אייבי, מטיבעו אשף של יחסי ציבור, ניסה לעורר תנועה בינלאומית שתגייס כספים ותפעיל את אונייתו. הוא נכשל בכך.

אייבי לא נואש, הוא הפליג לגמל ניר-יורק, ניסה לעורר את דעת-הקהל האמריקנית, מתוך אמונה שצילית לגייס את הסכומים הגדולים הדרושים לרכישת תח-נתישידור ימית.

המיפנה: שביתת רעב

היה ב-1969. מאז עברה על אייבי שרשרת ארוכה של אכזבות ומפח-נפש. כל ניסיונותיו לגייס כספים עלו ב-תוהו. מיבצעים מיוחדים שערך, כמו הור-פעת אומנים קורנצ'י הול בניו-יורק, ניכ-שלו. אפילו אמצעי התקשורת שתחילה התייחסו אליו כאל קוריוז, הפסיקו להת-עניין בו. תלומד נראה כבלתי ניתן להג-שמה. כל אדם אחר במקומו היה מרים ידיים ונכנע. אבל אייבי לא ויתר. האיש, שבמשך שנים ניהל חיי ביובוז ומותרות, שעמד במיד במרכזם של אי-רועים חברתיים סוערים, הסתגר בספינת השלום שלו שהלכה והרקבה ליד אחד

המוחים בניו-יורק. כשהוא רעב, קופא מקור, בודד ונשכח. לבסוף עשה אייבי את הצעד הגורלי. ב-1970 מכר את מסעדתו ואת כל רכר-שו בארץ. רכש בכספו שלו את ציוד הר-שידור של האוניה, אבל שוב נשאר להל-כספים על-מנת לשפץ את האוניה. להכ-שירה להפלגה, לצידה ולשכור צוות שישיט אותה. במשך שנתיים וחצי ניר-ספות המשך אייבי לנהל מאבק יחיד למען אונייתו, שהגיע לשיאו כאשר שבת רעב במשך עשרה ימים, כשהוא מבטיח לרעוב עד מות אם לא תתעורר דעת-הקהל ואם לא יקבל תרומות שיבטיחו לו להפעיל את הספינה.

ראיון טלוויזיה אחד שנערך עימו ב-תקופה זו חולל את המיפנה. תרומות החלו לזרום. בעלי מיפעלים תרמו לו תקליר-טים, מזון, וציוד אחר. במרץ יכול היה אייבי להפליג לכיוון המזרח התיכון עם צוות של 14 איש, שתי יוגים צהורות ושני חתולים בשם גולדה ואנואר.

חבורה מופלאה של אנשים

ספר השבוע פרנסוזה בונזון, 50. רב-חובלה הצרפתי של אוניית השלום: "אני כבר רב-חובל 30 שנה. באחד הימים הייתי על אוניית המשא שלי וחזרתי ל-נמל-הבית שלי: מרסיי. כשהתקרבותי אל הנמל, עוד בים הפתוח, הבחנתי בספינה קטנה שהניפה דגלים שפירושם: 'אנחנו בצרה'. התקרבותי אליה. זאת היתה ה-ספינה של אייבי. מצבה היה בכי רע, אחר-י שחצתה את האוקיינוס.

"עורנו להם. התקשרתי עבורם לבקש רשות כניסה לנמל. עורנו להם להגיע. נתנו להם מים ואיפשרנו להם להתקלח על האוניה שלנו. באותו לילה הם ירדו לחוף. כך נפגשתי עם אייבי. בילינו יחד על החוף. תוך כדי כך הוקסמתי מאי-שיותו של אייבי. שוחחנו הרבה על רע-יונותיו. פתאום הוא אמר לי מישפט אחד שהדהים אותי: 'תראה כמה אנשים מר-כנים לתתנדב ולהקריב למען המלחמות ואין אף אחד לא מוכן להקריב כלום למען השלום.' זו היתה אמת כה פשוטה שהיא היממה אותי. כיוון שהקפסן הגור-בגי של הספינה שלו עוב אותו במרסיי, ביקשתי ממנו להצטרף אל האוניה שלו." רב-החובל בונזון אינו היחיד שהתלהב מהרעיון. 14 אנשי הצוות של האוניה, ערב-רב של בני עמים שונים, גילים וטרי-פוסים, הם עדות חיה כיצד רעיון מופשט וערטילאי מסוגל ללכד סביבו חבורה של חולמים.

מי שסבור כי זו חבורה של תמהונים או היפס מחפשי הרפתקות, עשוי לתת-אכזב. צוות הספינה מורכב מחבורה מופ-לאה של אנשים, שכל צי בעולם היה מתברך בהם.

לישון עם השלום

מספר ז'אן מרי, 32. צרפתי, העובד על האוניה כסבת. קריין בשפה הר-צרפתית ושוטף סיפונים: "אני מהנדס מיסחרי במיקצועי. עבדתי שנים רבות כ-צלם וכרפרטואר. כאשר שמעתי את הסי-פור של אייבי, זרקתי הכל כדי להצ-טרף אליו ולעבוד עימו."

ביל דנסי, 33, הוא מהנדס רדיו מהור-לנד, האחראי על הצד הטכני של שידורי הרדיו מהאוניה. אומר הוא: "פגשתי את אייבי באמסטרדם. הוא קרא לי וסיפר לי על הרעיון שלו להקים את תחנת קול-השלום. הוא הציע לי להצטרף לספינה ושישק ממני לשקול את ההצעה במשך שבוע לפני שאשיב. תוך חמש דקות הסכמתי. שמעתי עליו לפני זה, וברגע ש-פגשתי אותו ידעתי מה תיגיד תשובתי." רוג'ר ביצמן, 25, יליד ניו-ג'רסי, מג-דיר את עצמו כחסר תחנות וכאורח העולם. הוא היה דיג במרוקו, חקלאי באמריקה ומורה בארצות שונות. הוא חזר בדיק ממרוקו כדי לבקר את הוריו, כאשר נתקל באונייתו של אייבי בניו-יורק. "שמעתי שהם זקוקים לעזרה. היה לי קצת זמן פנוי, אז התנדבתי לעזור. אחר-כך הוקסמתי מהאנשים ומהמטרה והחלטתי להישאר."

סיפורם של שאר אנשי הצוות — מטר-ני סמית, הדיסק ג'וקי הטיפוסי, יליד אנגליה, שכבר עבד בתחנות-שידור רבות,

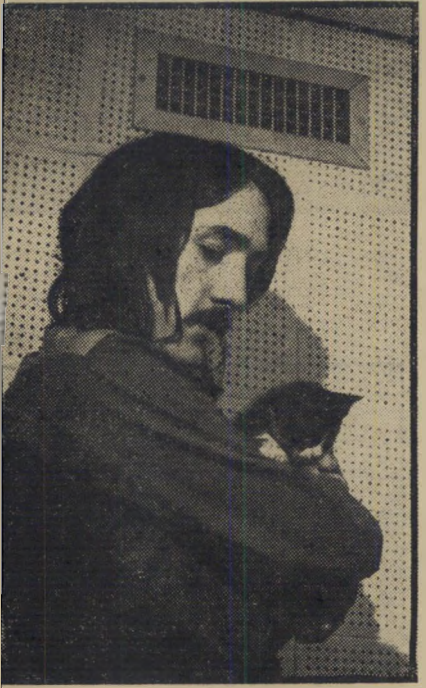
ביניהן תחנת-שידור פיראטית, והיה יכול למצוא את פרנסתו בשקט בכל תחנת-שידור בעולם, ועד לפדרו בלו, הימאי הפיליפיני בן ה-36 — הוא דומה. אייבי הוא היתר היחיד על ספינתו ואילו את הערבים מייצג זכי, יליד מצרים, הדובר ערבית רהוטה. שהוא מזה שנים רבות אורה צרפתי המתגורר במרסיי.

ספינת השלום ספתיעה לא רק בצוותה, אלא גם במצבה. היא רחוקה מלהיראות כגרזנטא. להיפך. מצוחצחת. צבועה וניקה. היא נראית מטופחת היטב. תנאי החיים והשירות בה, הם נוחים למדי. היא מצוידת בכל מיתקני נוחות. מרונות, וסכי-לה ציוד ואספקה לשנה שלמה.

שידורי קול השלום הנוכחיים הם ב-בחירת ניסוי בלבד. שכן צוות התחנה טרם הורכב. אייבי מחפש עתה אחרי קריינים, עורכי תוכניות ומגישי תקליטים בעברית וערבית. שיוכלו להפוך את תח-נתו לתחנת-שידור מיקצועית. הוא עומד להגיש תוכניות מוקלטות שיוקלטו על ה-חוף בישראל ובמדינות ערב. לערוך עי-מותים בין צוותות של מוחזקים בעלי דו-עות שונות. לקיים על האוניה פסטיבלים בינלאומיים בהשתתפות אמנים ידועים-שהבטיחו כבר את ביאם, כמו ג'ון לנון, פיט סיגר ואחרים.

הבעיה היחידה שנתורה היא בעיית הר-כסף. באוניה יש עתה דלק לתשעה חר-דשים. אוכל לשנה שלמה. אבל, הפעלת האוניה, כולל דמי-הכיס לאנשי הצוות, מס-תכמת בסכום של 10 אלפים דולר לחור-דש. אמצעיו של אייבי כיום מאפשרים לו להפעיל את האוניה עוד חודשיים-שלושה ללא בעיות. הוא מקווה ששידורי-ריו יעוררו תהודה ושהתרומות יתחילו לזרום אליו ויאפשרו לו להפעיל את האו-ניה ותחנת השידור.

"אנשים צריכים להבין", אמר אייבי, "שזאת אינה תחנת-שידור הפרטית שלי."

גולדה

היא חתלתולה קטנה, המשמשת כחיית ש-ע שועים לאנשי הצוות של האוניה. יחד עם אחיה הוכר, הנושא את השם: אנואר. "לוא גולדה ואנואר האנשים", אומר ה-דיסק ג'וקי טוני, "היו מתנהגים כמו גולדה ואנואר החתולים, היה השלום מושג זמנ."

אינני מתכוון להפיץ מעליה את הרעיו-נות שלי. היא עומדת לרשות כל בני-האדם החיים באיזור. למי שיש מה להגיד, מה להציע, מה לתרום — התחנה פתוחה בפניו. אני לא תמים לחשוב ששידורי התחנה ישכנעו את מנהיגי המדינות לכי-רות שלום. אבל יעודו של קול השלום הוא להכשיר את הלבבות — ליצור את בני הרקע להבנה ולשיתוף, ולאץ את בני העמים הנלחמים באיזור לא לשכוח ש-קיימת גם האפשרות של השלום." מי שסבור כי עתה — משוהכוח כי הגשים את ההבטחה שנתן לפני ארבע שנים להביא את אוניית-השידור שלו אל חופי ישראל ולשדר מעליה שידורי שלום — יחוג אייבי את ניצחונו, ישרד תקופה קצרה וייעלם כשם שהופיע, פשוט אינו מכיר אותו. העקשנות של האיש הזה, הת-מסרותו ונכונותו לחקריב את עצמו למען אידאל צרף, עשויות עוד לחולל הפתעות.